

מסורת הש"ס

16) נעטס פ' י"ד מ"ד, 17) יקדשין כ"א. 18) י"ג, 19) ז'יהאבת"ב, 20) [מלווע פרכס 13, 14] [במדבר 15, 16], 21) גי"א מ"א לא יעבור ולא יעבור,

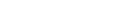
תורה אור השלם

1. ובה תעשה להם לטִקְוָם הוּא עֲלֵיהֶם מִי חָסָא וְהַעֲבִירו תַּעַר עַל כָּל בְּשָׂרָם וְיִבְטְסוּ בַגְּדֵיהֶם וְיִשְׁתַּחֲוּוּ: במדבר ח ז

הגהות הב"ח

16) רש"י ד"ה י"ד אומר ובי' על ראשו עד מלאה דמשמע תער: 17) ד"ה והכתיב ובי' החמוניה והכתיב תער. י"ב פי' הא דסתין תער ללא יעבור לעבור על תער כשני לאוין על תער לא יעבור ועל לא יעבור לא יעבור כשני לאוין לא יעבור כל המעצירין וכן כ"ך לפרש לישנא אחרינא כדמסקינן בפ"י ה"ל"א: 18) ד"ה לישנא אחרינא ובי' והא דכתיב תער כסמוך לא יעבור ומשמע לא יעבור תער לעבור עליו כשני לאוין המעצירין: 19) ד"ה פשיטא ובי' כמיר כתיב וגילה המיר את ראשו נודו מנאורכי כתיב וגילת: 20) ד"ה אלא ובי' דמתי תיחזי ודלעיל:

הגהות מהר"ב

רנהבורג

א] גמ' תנא גמי הכי ובי' סיפוק כל שהוא חייב ואינו כ"ל: א"מ: ב] שם אמר מר. ג' י"ב פי' ליעל לב ע"א ובכ"ט"י שם ד"ה אמר מר ובא"מ שם: ד] תרו"ה ובתער ובי' בין בשפוקי כל שהוא חייב. כ"ן הס"ד הא"כ מה"ד אלא אימא ובי': ד] ד"ה תנא גמי הכי שלוקה בל"ג: ה"מ: ה] ד"ה שם ובי' מעכבות בו כן שני מערות סומרות כ"ל: ו] ד"ה תנן כעין תער פ"י כתיב. מיתוב פ"י תמ"כ נמחקו מ"ט פרק תמא דנגעים. א"מ:

הגהות התוספות

- כ"ל תער לא לא יעבור.
- כ"ל דלוחו לא. 3. כ"ל א"כ ויתמו מ"ט נמחק.
- כ"ל משחה.

פ' הרא"ש

שאין דנין קל מחמור. שהמזרע חמור שצריך לגלח כל שער גופו והגדיר אינו [מגלח את] ראשו והלכך כתיב ביה תער דאם אינו ענין להעברת תער תוך ימי נדירותו דהא אפי' כשאר מעצירין ליקי. ונהו ענין לתגלחת מצוה בהשלמת נדירותו: רבי אומר אינו צריך. לאתווי תער לתגלחת מצוה דכי אתי לגופיה אפי' הכי ממילא ידענא דתגלחת אחרונה בתער דהכי משמע פשטיה תער לא יעבור על

ראשו עד מלאה הא ביום מלאה עבור: ופריך והא כתיב תער לא יעבור על ראשו דרדשי' מניה לרבות כל המעצירים. וא"כ היכי דריש ליה לגופיה. הא לא אצטרין לגופיה כיון דרבי' כל המעצירים: ולא בעי למימר דרבי ס"ל כ"י יאשיהו ור' יוחנן דלא מרבי שאר מעצירים דמדקאמר רבי אומר אינו צריך משמע דלא אתא לאיפלוגי על מאי דקאמר ת"ק לענין איסור העברה: לעבור עליו בשני לאוין. שאם העביר בתער והתרו בו משום תער

שלישה מינון פרק ששי נזיר

ואין דנין קל מחמור להחמיר. על הקל אלא להקל על הקל ולהחמיר על החמור והכא דא"ל ללמדו ממזרוע אתא ליה תער דבתער הוא דמיהוי תגלחת אחרונה אבל במידי אחרינא לא: **רבי אומר אינו צריך**. 6] לתגלחת אחרונה וכסתבז לך שאינו חייב אלא בגילוח תער ומה

שאתה אומר מנין למדנו לתגלחת אחרונה 13] שהיא בתער מן דקדוק הכתוב אתה למד שהרי הוא אומר תער לא יעבור על ראשו 14] דמשמע תער לא יעבור על ראשו עד יום מלאה שהוא צריך גילוח בתער: **והכתיב תער לא יעבור על ראשו**. כלומר והיכי אמר ת"ק דחייב על כל שאר מעצירין ותער לא בא אלא לתגלחת האחרונה והכתיב תערי 15] לא יעבור על ראשו דמשמע בתער הוא דמחייב אבל לא בשאר מעצירין: **לעבור עליו כשני לאוין**. 17] ועל תער לא יעבור ועל לא יעבור כל המעצירין: לישנא אחרינא **והכתיב תער לא יעבור על ראשו** 18]. כלומר היכי משמע ליה דאחר מלאה לא תהא תגלחת אלא בתער והכתיב תער לא יעבור על ראשו 19] **עד מלאה** דאיכא למידק מיניה דעד מלאה הוא דלא 19] אלא בתער הא לאחר מלאה מגלח בכל דבר ואפי' במלקט 20] וצריהיטני לעולם אימא לך דלאחר מלאה אינו מגלח אלא בתער והא 21] **דדכתיב** 22] כסמוך לא יעבור ומשמע לא יעבור תער: **אמר רב**

הסדא ללוקט באהת. שאם גילה מוך מלאה שער אחת לוקה: **לעכז צשיטא**. שאם גילה כל שערו בתגלחת סוף ימי נדירותו ושייר בו 3] שערות לא עשה ולא כלום: **ולספור אינו סופר**. אם גילה בתוך ימי נדירותו אלא אם גילה את רוב ראשו בתער: **והקטני מנין לרבות כל המעצירין**. ת"ל לא יעבור: **אלא כעין סער**. כל המעצירין 23] **מעצירין** סמוך לעיקרן: **תניא גמי כ"י**. כדלמך רב חסדא ובתער דוקא דאומרי לה כדאוקימנא לה אליבא דרב חסדא כעין תער ומאי בתער דקתני בצרייתא כעין תער: **קשס קשסי שערות מעכבות** 24]. בתגלחת טהרה כן שמי שערות סותרות בו בתגלחת איסור: 25] **תנן הסס גרסי**. והיא כסוף נגעיס גס צרייתא היא כסיפרא 26] **צת"כ** 27] **ת"ר ג'** מגלחין כ"י נזיר ומזרוע לויים: **פשיטא**. דמגלחין 28] ככולהו מפרשי

זהו קראי כנזיר 29] **כתיב** 30] **במדבר** 31] וגילת הנזיר 32] וגו' במזרוע 33] **כתיב** 34] **ויקרא** 35] וגילת את כל שערו בלויים והעצירו תער על כל צערס: 36]

מ"ד עזורי שער שפיר דמי ואפי' סך נשא. סס שמשיר את השער: **קמ"ג**. דלא סגי ליה אלא בתגלחת דקתמי דתגלחתן מנחה: **בשנאמא גבי נזיר כתיב ציה תער לא יעבור על ראשו**. לרבי כדלית ליה ולתנא קמנא כדלית ליה ודלעיל: **מה ללוים שכן טעוין סנופא גנופן**. כדכתיב 37] והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה' והואיל וטעוין תנופה מחמירינן זהו כולי האי דלא הוי תגלחתן אלא בתער תאמר במזרוע הקל שאין טעון תנופה בגופו והואיל ואינו טעון תנופה בגופו דין הוא להקל עליו שהיא תגלחתו בכל דבר: **אלא מהדא לא אסיא**. דמתי 38] נימי ודלעיל:

האי **תנופה בגופן**. דכתיב והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה' 39] **במדבר** 40] **תאמר** 41] **במזרוע**. שאינו טעון תנופה בגופו אלא 42] **בקרבתו** ולכן לא יטעון חומרא דתער דווג נמי יועיל:

רבי אומר אינו צריך. תער לאחויי לתגלחת אחרונה של נזיר דכי נמי צריך לגופיה אפי"ה ידעינן ממילא דתגלחת אחרונה בתער ובהא פליג את"ק דידיה דת"ק אייתי לתער משום תגלחת אחרונה ופריך והא כתיב תער לא יעבור דמשמע שאר מעצירין נמי והיכי קאמר רבי דלתי לגופיה דמשמע

דבתער דוקא מיחייב דס"ל לגמרא דאין לנו לומר דרבי יסבור כ"י יונתן דלא אסר שאר מעצירין דמדקאמר אינו צריך משמע דלא אתי לאפלוגי על תנא קמא דידי' דמחייב על כל מעצירין ומשני לעבור עליו צב' לאוין לכך כתב תער דמגלח בתער עובר כשני לאוין משום תער ומשום מעצירין דלהלא קאי לתער וקאי נמי אשאר מעצירין והוי כאילו כתב תער לאו יעבור 43] דלוחו לשון 44] **קאין** לפניו ולאחריו והשתא נפקי תרוייהו מתער לרבי דאי לא נכתב תער אלא לתגלחת מנחה דקאמר ת"ק מ"מ 45] לכתביה לתער צפירות גבי תגלחת של מנחה למאי הילכתא כתבו גבי איסורא לומר 46] **לך** שלוקה שמים ואם כוליה לכ"י הוא אתא אמאי סמיך עד מלאה אל תער לא יעבור אלא רצה לומר עד מלאה לא יעבור תער לא לאחר מלאה לא יעציר שער ראשו אלא בתער:

אמר רב חסדא 47] **ללוקט באהת**. על שער אחד הוא לוקה אם התרו בו על תגלחת וגלח שער אחד הוא לוקה: **לעכב בשתיים**. בכלות ימי נדירותו שמלוה עליו לגלח ראשו אם גילה כל ראשו ושייר שמי שערות לא עלתה לו תגלחת:

לסותר אינו סותר אא"כ מנחה רוב ראשו. וכולן הן הלכה כנזיר שלא מצינו בהן טעם:

ובתער. 48] **וגרסיה** 49] **דקאי** ארישא דאינו לוקה אלא בתער אבל הוא סותר כי נמי אינו כעין תער אלא 50] **צרוצ** ראשו סותר 51] **היכל** דלא שיירו בו כדי לכוף אע"ג דלא הוי כעין תער ופריך בתער אין דוקא לוקה בשאר מעצירין לא הא תנן נזיר שגילח בין בתער בין צווג בין צשפוק כל שהוא חייב 52]: **אלא** אימנא כעין תער. שעוקר השער ומשחיתו מעיקרו: **תניא גמי הכי**. שלוקה 53] **וסותר** 54] **צרוצ** ראשו: **נזיר שחלש ומרט ושפשף בל שחוא** 55] **חייב**. לוקה: ואינו סותר אלא צרוצ ראשו ובתער. פירוש כעין תער:

בשם ששתי שערות 56] **מעכבות** 57] **כך** סותרות. אם גלח 3] שערות תוך ימי נדירותו: **תנן התם**. 58] **פירוש** כתיב 59] **דנגעים** שלשה מגלחים נזיר דכתיב וגלח את ראש נזרו מזרוע דכתיב וגלח את כל שערו ולויים דכתיב והעצירו תער על כל צערס: **פשיטא**. דתגלחתן מנחה דהא קראי כתיבי: **מיהן דתימא משום עבורי** שער הוא. פירוש ותער לא מעכב זהו ואפי' סך נשא קמ"ל 60] **דללן** דתגלחתן מנחה: **ג'שא**. 61] **מין המנסיחה** 62] **שמשרת** השער ומימה דהא מסיפא שמעינן לה כהדיא דהא קמתי סיפא וכולן שגילחו שלא בתער לא עשו ולא כלום וצריך לומר דאי מההיא הוה אמנינא מאי שלא בתער שלא כעין תער ואפי' סך נשא נמי: **בש"מא גבי נזיר כתיב תער לא יעבור על ראשו**. לת"ק כשאם אינו ענין למלקות מתיחו ענין לתגלחתו ולרבי מדסמכו לעד מלאה אלא תער לא יעבור:

ה' 63] **במדבר** 64] **תאמר** 65] **במזרוע**. שאינו טעון תנופה בגופו אלא 66] **בקרבתו** ולכן לא יטעון חומרא דתער דווג נמי יועיל:

וגלח את ראש נזרו. מצורע דכתיב וגלח את כל שערו. ולויים דכתיב והעבירו תער על כל בשרם: פשיטא דתגלחתן מצוה דהא קראי כתיב. מהו דתימא קרא אציבור שער קפיד ואפי' סך נשא נמי. הוא סס המעביר השער. וכי תימא מסיפא שמעינן לה וכולן שגילחו שלא בתער תריץ דמציען לפרושי אלא כעין תער: שכן טעונים תנופה בגופן כדכתיב והניף אהרן את הלויים תנופה: שכן קרבנו טעון לחם. חלות ורקיקי' האמר במצורע שכן קרבנו בא בדלות אם אין ידו משגת מביא

עין משפט ונר מצוה

מ.

כט א מוי פ"ה מהל' מירות הלכה יא:

ג ב מיי שס פ"ח הלכה ו:

נא ג ד מיי פ"ו שס הלכה א:

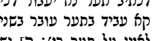
גב ה מיי שס פרק ח הלכה ו:

גג ו מיי פ"יא מהל' טומאת זרעת הל' א

תמו עשין ולו:

ז ד מיי שס הלכה ג

ופ"ח מהלכות מירות הלכה ו:

נוסחת הריב"ן

א] צריך תער: 3] **שיאה**: 4] על ראשו עד יום מלאה 5] **שיאה** צריך: 6] **לעולם** חייב על שאר מעצירין והאי דכתיב תער לא יעבור דמי קא עביר בתער עובר כשני לאוין על תער כ"י: 7] יס

מפרסיס דקא פריך בין לרבי בין לת"ק כלומר רבי היכי משמע: 8] **מגלח** בתער: 9] והא דכתיבה כסמוך לא יעבור דלס גילה בתוך ימי מרו בתער חייב עליו משום תער לא יעבור ומשום לא יעבור כסס ולהכי כתיב תער קודם מלאה ולא לאחר מלאה

הס"י: 10] **מעצירין**: 11] **כתיב** כמזו כ"ן תוספות:

12] **כתיב** כמזו כ"ן תוספות:

13] **דכלהו**: 14] **כדכתיב**: 15] **מן** כדכתיב:

מוסף רש"י

והכתיב תער לא יעבר. כלומר האי תער גבי איסור גילוח כתיב ולא גבי מנחת גילוח. וקשאי בין לרבי בין לת"ק. ולדידכו היה ליה למיכתביה גבי גילוח מנחה. דהא יתיירא הוא, ומשני דלעולם לגילוח מנחה אתא, והאי דכתיביה לתער גבי איסורא, לעבור עליו בשני לאוין, משום תער ומשום מעצירין 1] **ואמ"ה** בשמו.

פ' הרא"ש 1] (המשך)

ומשום לא יעבור לוקה ב' מידי דהוה אוכל עביבים לחיים ויבשים לוקה ב' כיון דמפריש בקרא אע"ג דכתיב בחד לאוי אמר רב חסדא ללקות לוקה בא' אם גלח שער הא' לוקה אם התרו בו. בב' כיום תגלחתו אם שייר ב' שערות לא קיים מצות תגלחתו: לסותר אינו סותר אלא ברוב ראשו. אם גלח רוב ראשו סותר נדירות עד מלאה לו שלשים יום לתגלחתו: ובתער. אכולהו קאי וכל אלו הלכות הם וטעם אין בהם: אימא כעין תער שהעביר כל השער: תניא נמי הכי. דלוקה בא' וסותר: ברוב ראשו: תלש מירט שפשף כל שהוא חייב ואינו סותר אלא ברוב ראשו. ובתער כעין תער. ואית ספרים דגרסי תלש מירט שפשף כל שהוא אינו סותר אלא ברוב ראשו. אבל בתוסי' גרסי בהדיא חייב: תנן התם 2] **בפר** 3] **בחרא** דנגעים 4] **מגלחים** נזיר דכתיב

